

»Skupno petje ima veliko moč«

Ljubljana bo julija gostila mednarodni zborovski festival **Europa Cantat** 2021

Sredi letošnjega poletja se bo slovenska prestolnica spremenila v pojoče mesto. Od 16. do 25. julija bo gostila enega največjih svetovnih zborovskih festivalov **Europa Cantat** 2021. V običajnih razmerah so načrtovali prihod več kot štiri tisoč pevcev z vsega sveta, obetalo se je skoraj 200 glasbenih dogodkov: ateljeji z vrhunskimi mentorji, množično petje na prostem, koncerti v dvoranah in cerkvah, po dvoriščih, na trgih in v parkih ... Epidemija organizacijo velikega pevskega dogodka zapleta in kroji po svoje, vendar, kot pravi programska vodja festivala Mihela Jagodic: **»Europa cantat v Ljubljani bo!«** Ne da se ga prestaviti, saj gre za največji kulturni dogodek v času predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije in ob 30-letnici samostojne Slovenije.

Gospa Jagodic, kar težko je govoriti o največji zborovski prireditvi v času, ko je zborom že eno leto prepovedano petje. Ste optimistični?

Že v normalnih okoliščinah je organizacija festivala zalogaj, ki daleč presega vse dosedanje, gre za največji glasbeni dogodek v zgodovini Slovenije. Pripravili smo več scenarijev, katerega bomo izbrali, pa je odvisno od epidemiološke slike in seveda odločitve vlade. Prijavljenih je 2600 pevcev, kar je za te razmere izjemno. Za nas pa pomeni uspeh, da smo ponudili tako zanimivo vsebino, da so se pevci prijaviли kljub negotovi situaciji.

Kje ima se v zgodovino. Kje zbirava korenine?

Prireditev sega v čas po drugi svetovni vojni, ko so bile razprtije med narodi velike, ljudje so bili čustveno razdeljeni. Razmišljali so, kako narode med seboj povezati. Nekaj zanesenjakov iz Nemčije

in Francije, povezanih s pevskimi dejavnostmi, je bilo prepričanih, da ljudje, ki skupaj pojejo, ki se družijo na kulturni ravni, lahko prinesejo novega duha, nov odnos, zaupanje, prijateljstvo. Skratka, z dogodkom so želeli prinesiti upanje, ki bi razdeljene narode povežalo med seboj. Prvi festival je bil leta 1961 v nemškem Passauu, od takrat je prireditev vsake tri leta v drugem evropskem mestu. Kar se udeležbe tiče, pa je prireditev prerasla evropske okvire, pridejo pevci z vsega sveta. Na zadnji festival v Talin so prišli pevci iz 50 držav.

S čim ste pri kandidaturi prepričali Evropsko zborovsko zvezo, da je Ljubljani zaupala organizacijo?

Festival je že 60 let vedno v drugem mestu, kar pomeni, da pride enkrat v državo oziroma mesto in nikoli več. Pri kandidaturi za organizacijo 21. festivala je Ljubljana tekmovalec z Utrechtom in Dublinom. **Javni sklad za kulturne dejavnosti (JSKD)** je izkušnje

desetletje in več nabiral z organizacijo projektov na različnih kulturnih področjih. Slovenska zborovska dejavnost ima v Evropi in svetu visok ugled. Imamo odlične promotorje v tujini, zборе in dirigente, ki na tekmovanjih in festivalih že dolgo dosegajo izjemne uspehe; praviloma vzbudijo pozornost mednarodne poznavalske publike, na najzahtevnejših tekmovanjih se

od nastopa slovenskega zbora že kar pričakuje odlično glasbo in izvedbo.

Vendar Europa Cantat ni tekmovanje, teh se Slovenci posebej radi udeležujemo, kajne?

(nasmeh) Res smo Slovenci »mahnjani« na tekmovanja, pa ne le na zborovskem področju. Radi se dokazujemo in smo tudi uspešni. Festival **Europa Cantat** na prvo mesto postavlja pevce, ki ne tekmujejo med seboj, bi se pa radi kaj novega naučili, kaj drugačnega poizkusili zapeti. Festival je torej namenjen izobraževanju pevcev in dirigentov, spoznavanju glasbe, ki jo sicer doma ne prepevaš, odkrivanju glasbenih stilov in zborov od drugod, navezovanju stikov, skratka v glasbenem razpoloženju preživeti teden. Pripravljenih imamo 32 dopoldanskih glasbenih ateljejev, značilna je stilna pestrost - od klasike, kot je Mozartova maša, do ljudskega petja pa vse do popa in jazza; v programu so številna predavanja, ob popoldnevih in večerih pa koncerti in nastopi. V tem času bo večina izpeljanih na prostem, tudi takih, za katere mislimo, da nujno potrebujejo akustiko cerkve ali dvorane. Glede na to, da zborovstvo že eno leto »životari«, ne bomo dajali prednosti tehnični in akustični vrhunskosti, k čemur sicer izvajalce spodbujamo. Želimo, da mesto julija zaživi s petjem, želimo petje pripeljati ven, med ljudi.

Posebej bi izpostavila »posebna dogodka«, kamor vabimo družine: Pojoči domovi in Družinski do-re-mi. Na prvega lahko družine povabijo na svoj dom tuje glasbene zasedbe, da jim zapojejo na njihovem vrtu, povabijo še sosede, sorodnike, prijatelje, na Družinskem do-re-mi, razpis bo v teh dneh objavljen, pa vabimo, da se predstavijo glasbenemu

svetu slovenske pevske družine.

Zanimivo je, kar sem prebrala, da boste s festivalom segli preko glasbenih meja, zborovsko petje povezujete z drugimi zvrstmi umetnosti ...

JSKD pokriva različna kulturna področja in tudi festival smo tako zasnovali. Zborovska fotopromenada je poseben projekt, nismo namreč še zasledili, da bi zborovska dejavnost imela svojo razstavo. Ko pomislijo na zbor, ima veliko ljudi pred očmi statično postavitev, v temnih oblekah, vemo pa, da zborovsko življenje prinese veliko čustvenih trenutkov, estetsko privlačnih podob na odru. Povabili smo fotografe, da nam pošljejo fotoutrinke, razstava bo na Jakopičevem sprehajališču na ogled ves mesec julij. Drug projekt, ki ga tudi še nismo zasledili, pa je drsalno-zborovski: v Tivoliju pripravljamo prvo revijo na svetu, kjer bodo umetnostni drsalci svoje koreografije izvajali na zborovsko glasbo v živo.

Zborovsko petje velja za najbolj množično kulturno dejavnost. Čemu pripisujete petju tako moč?

Potreba po skupnosti, po nekem izražanju je stara tisočletje in več. Vsako človeško bitje ima v sebi vgrajen glas, občutek za ritem in potrebo po skupnosti, to je osnova in velja za ves svet. Zborovska dejavnost pa se je razvila najprej v Evropi, ohranjeni so gregorijanski korali, najstarejše zapisane oblike umetne zborovske glasbe. Naklonjenost večglasnemu petju pa izhaja iz naše ljudske pesmi, ki je redko enoglasna. Večglasje

pomeni tudi harmonijo - in ta je blagodejna. Potreba po harmoniji se je zasedrala v nas tako globoko, da v šolske, cerkvene in društvene zборе privablja množice pevcev. Nepogrešljiva pri nas je vloga šolskih zborov, kar drugod ni samoumevno, ti v časih, ko ljudje doma več ne pojejo, omogočajo razvoj harmonskega posluha do te mere, da odrasli zbori lahko dobro delujejo. Gre za skupinsko dejavnost, ki je hkrati umetnost; v zboru pridobi občutek za lepo, kar je v svetu, ki prodaja veliko kiča kot nekaj lepega, dragoceno prepoznanje. Zbor je pomemben tudi za socialno vključenost, sploh v določenih življenjskih obdobjih.

Prav slednje se verjetno - poleg pevske kondicije, seveda - najbolj razkrije v tem času epidemije. Kako covid-19 vpliva na pevce?

Skupno petje v sebi nosi veliko moč, še posebej je pomembno v težkih obdobjih, ob skupnem ustvarjanju se zmanjša občutek osamljenosti in nemoči. Čas epidemije zborovstvu ni naklonjen ne le pri nas, ampak v globalnih dimenzijah. Poudarjanje »nevarnosti« pri širjenju okužbe je izkričljeno in nesorazmerno z drugimi področji. Ustvarja se občutek, kot da je petje najbolj nevarna in vseogrožajoča dejavnost (*globok vzdih*), a je dejstvo, da se jo da dovolj varno izvajati, če se držimo navodil, ki smo jih že lani pripravili skupaj z NLJZ. In podobno je z drugimi umetnostnimi področji, kruto se je razkrilo, da je globalni svet »žrtvoval« kulturo. Mirno trdim, da so se kulturniki - tako

izvajalci kot obiskovalci - pripravljeni držati smiselnih ukrepov za zaježitev širjenja okužbe, da bi le lahko ustvarjali. S prepovedjo se zelo omejuje tudi socialni vidik, za mnoge je to edina skupnost, ki ji pripadajo. Koncerti in vaje po internetu nimajo moči, ustvarjalna energija se prek zaslonov ne pretaka. Absolutno podpiramo spoštovanje vseh vladnih ukrepov, mislim pa, da bi bilo z več vidikov nujno, da pri premislekih o ukrepih ne potegnemo kratke vedno kulturni sektor - ta poleg vsega opisanega tudi daje delo večjemu številu ljudi, kot se zdi na prvi pogled.

KSENJA HOČEVAR

kjenja.hocevar@druzina.si

S PREPOVEDJO PETJA
SE ZELO OMEJUJE
TUDI SOCIALNI VIDIK,
ZA MNOGE JE ZBOR
EDINA SKUPNOST, KI JI
PRIPADAJO. ~

V ČASU BO
EPIDEMIJE BO
VEČINO KONCERTOV
IZPELJANIH NA
PROSTEM, TUDI
TAKIH, ZA KATERE
MISLIMO, DA NUJNO
POTREBUJEJO
AKUSTIKO CERKVE ALI
DVORANE. ~

MATEJ MACĀEK/ARHIVJSKD

**MIHELA JAGODIC JE GLASBENA PEDAGOGINJA, ZAPOSLENA NA JAVNEMU SKLADU ZA KULTURNE DEJAVNOSTI. JE PROGRAMSKA VODJA FESTIVALA EUROPA CANTAT. PRED TEM JE UČILA PREDŠOLSKO GLASBENO VZGOJO IN NAUK O GLASBI NA KONSERVATORJU ZA GLASBO IN BALET V LJUBLJANI. V ŽUPNIJI DOL PRI LJUBLJANI JE DESE-
TLETJE VODILA OTROŠKI ZBOR. /ARHIVJSKD**